

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto V. - Štev. 19

Gorica - 7. maja 1953 - Trst

Izhaja vsak četrtek

VERA ALI VRAŽE?

Skoraj istočasni nastop dveh državnih predsednikov je kakor z bliskom pokazal dva svetova, ki se borita za človeštvo. V federativni republiki Jugoslaviji je skupščina brez protikandidata izvolila dosedanjega predsednika; v Združenih državah Amerike pa je bil ustoličen novi, svobodno izvoljen predsednik Eisenhower. Oba dogodka sta taka, da silita človeka k resnemu razmišljanju.

Ustoličenje Eisenhowerjevo (kakor tudi prejšnjih predsednikov) je kakor slavnostni venec ovijala molitev. Nadškof iz Washingtona je začel obred z molitvijo, med obredom pa sta opravila molitve še judovski rabin in za vse različne protestantske ločine škofa episkopalne cerkve. Je pač popolna svoboda vere za vsa veroizpovedanja. Novi predsednik sam pa je svoj inavguralni govor začel tudi z molitvijo za se in za člane svoje vlade, ki jo je sam isto jutro v cerkvi sestavil. Pol milijona ljudi je bilo priča ustoličenja in vse prebivalstvo Združenih držav je ob radiu in deloma televiziji poslušalo in se tiho pridružilo tem molitvam.

Nekaj dni pred nastopom svoje odgovorne službe je novi predsednik dal javno izjavo, v kateri med drugim pravi: »Svobodne vlade ne moremo utemeljevati in obrazložiti z ničemer drugim kot le z osnovnimi verskimi resnicami. Samo globoko pobožen narod ima dovolj sil in moči, da premaga tiranijo in osvobodi sebe in druge. Naša bitka s komunizmom ni nič drugega, kakor boj tistih, ki verujejo v Vsemogočnega zoper one, ki se borijo proti Bogu. Komunizem po svojem bistvu mora nujno izločiti Boga iz svojega sistema. Kjerkoli vstopi Bog, mora komunizem odstopiti.«

Tako govori in po teh načelih vodi svoj narod predsednik najbolj svobodne in tehniško najbolj napredne države sveta. Vera v Boga je temelj, zavest odgovornosti pred Bogom pa varno vodilo vladajočim in državljanom.

Iz Jugoslavije pa prihajajo povsem drugačni glasovi. Predsednik sam je 29. aprila 1952 na očitek, da odvrčamo otroke od Boga, od Cerkve in od sličnih, odgovoril: »Mi se ne moremo sprijazniti in pomiriti z mislijo, da bi dopustili, da bi bilo ljudstvo še vedno obsedeno z vražami, kajti za nas vse to ni nič drugega kot vraže.« In eden njegovih ministrov piše 15. junija 1952 v »Borbi«: »V šoli morajo otrokom razbijati vsako praznovanje in morajo znanstveno dokazati, da ni Boga, da je znanost dokazala lažnivost vere.« Torej: V Ameriki pomeni vera temelj svobodne države in družbe, v Jugoslaviji pa vodilni državniki smatrajo isto vero za vražje!

Dva svetova! Različna si in nasprotna. Ni mostu, ki bi ju vezal med seboj. Bog — in brezboštvo! Človeka mika, da bi ta dva svetova primerjal, kaj je eden in kaj je drugi dosegel v gospodarstvu, v politiki, v napredku, v znanosti, iznajdbah in izrabljanju naravnih sil, in kje ljudje bolj svobodno, bolj zadovoljno in v večjem blagostanju živijo. Toda to ni toliko važno za naše premišljevanje, kakor pa razlika v miselnosti, načelnosti in pravilnem vrednotenju. Na eni strani: sodobno, povsem moderno gledanje in presojanje iz večno veljavnih resnic, iz vere v osebnega Boga, ki je Stvarnik narave, njenih sil in moči, pa tudi Stvarnik človeka z njegovim materialnim telesom in duhovno nemrljivo dušo. — Na drugi strani:

zastarelo naziranje togega in neznanstvenega materializma. Noben resničen znanstvenik se ne drži več tega nauka, s katerim ni mogoče razložiti niti delovanja snovi. Na nobeni napredni univerzi se materializem več ne uči, še v zgodovini filozofije se komaj omenja, pa ne kot napredek v znanosti, marveč kot nepopolna zablada. V naši domovini pa so daleč zadaj za znanstvenim razvojem, ko zahtevajo od učiteljev, da morajo otrokom »znanstveno dokazati«, da ni Boga. Nobena znanost tega ni dokazala in sploh ne more dokazati, pač pa mora iz študija in raziskovanja narave in njenih sil nujno sklepati, da mora biti višji in popolnejši um, kot je naš človeški, kateri je dal naravi to čudovito zakonitost. Ravno študij atomske sile je mnoge še dvomeče znanstvenike tako rekoč prisilil priznati Boga, vsemogočnega Stvarnika, saj ga, bi rekli, eksperimentalno opazujejo pri njegovem delovanju.

Za nas ni vprašanje, na kateri strani je naše mesto. Mi verujemo v Boga in v vse njegovo razodetje; pomilujemo zasleplence, ki iz mrtve materije ne dvigajo pogledov višje, odkoder prihaja vse življenje in veselje. Ponižno klanjamo svoje glave in svoj um pred Bogom in mu skušamo izkazovati čiščenje in spoštovanje ter mu služiti v otroški ljubezni.

Škof GREGORIJ ROZMAN

Sovjetske plače

Na podlagi poročil beguncev, ki so zbežali iz Podkarpatske Rusije, ki jo je Českoslovaška odstopila leta 1945 Sovjetski zvezi in jo je ta priključila Ukrajinski republiki, se da ugotoviti, da so plače sovjetskih delavcev vsaj v tem delu Sovjetske zveze neverjetno nizke.

Po izjavah beguncev zasluži navaden delavec (težak) približno 250 rubljev na mesec; tovarniški delavec zasluži 400-600 rubljev; specializirani delavec pa po 700-800 rubljev. To je seveda »kosmata« plača, brez odbitkov za razne takse, socialno zavarovanje in sindikalne prispevke. Ti odbitki so precej visoki: delavcu, ki nima otrok, odtegnejo 31%, delavcu z enim otrokom 23% celotne plače. Plače komunističnih funkcionarjev so seveda neprimerno višje ter gredo od 3000 do 6000 rubljev na mesec, torej so desetkrat višje kot pri ostalih delavcih. Na ta pojav velike razlike v plačah nalezimo več ali manj v vseh komunističnih državah, medtem ko skušajo demokratične države to razliko čim bolj zmanjšati.

Če preračunamo plače sovjetskih delavcev na našo valuto, se nam bodo zdele precej visoke, saj znaša en rubelj po uradnem kursu dobrih 150 italijanskih lir. Toda vse drugačno sliko dobimo, če primerjamo te plače s cenami živil, obleke, obutve in drugih potrebščin v Sovjetski zvezi. Vzemimo za primer srednje plačnega delavca s plačo 500 rubljev na mesec! Po raznih odbitkih mu ostane kakih 350 rubljev na mesec, to je niti 12 rubljev na dan.

Za mehlirano sobo mora plačati 80 do 150 rubljev na mesec (12 do 23 tisoč it. lir), kar znaša 23 do 43 odstotkov njegove čiste plače. Vsled tako visoke stanarine živi v Podkarpatski Rusiji devet desetih neoženjenih moških in velikih javnih skupnih spalnicah, kjer plačajo za samo postelj 30 do 50 rubljev na mesec. Z ostalimi 300 do 320 rubljev se morajo preživeti, obuti in obleči.

Toda kako? Kljub zmanjšanju cen, ki ga Sovjetska zveza izvaja od 1. 1947 dalje, je vprašanje prehrane

Pogajanja za premirje na Koreji

Pogajanja za sklenitev premirja na Koreji, ki so se pričela 26. aprila in ki jih vodita zavezniški general Harrison in komunistični general Nam Ih, niso dosegla po enem tednu razpravljanj nobenega bistvenega napredka.

Že prvi dan pogajanj so postavili komunisti take pogoje, da jih zavezniška delegacija ni mogla sprejeti. Po komunističnih predlogih bi bilo treba v teku dveh mesecev po sklenitvi premirja vrniti domov vse ujetnike, ki to želijo. En mesec po repatriaciji teh ujetnikov bi bilo treba izročiti ujetnike, ki se nočejo vrniti domov, kakor nevtralni državci. V nadaljnjih šestih mesecih bi bilo prizadetim državam dovoljeno vplivati na svoje ujetnike ter jim razpršiti pomisleke, ki jih imajo glede repatriacije. Ujetnike, ki bi se premislili, bi bilo treba vrniti čim prej v njihovo domovino. O ujetnikih, ki bi se kljub vsemu prigovarjanju ne hoteli vrniti domov, bi odločila posebna politična komisija.

Te predloge komunistov so zavezniški zavrnil. Ti predlogi podpirajo povrnitev v domovino, a ne dajejo nobenega jamstva glede usode tistih ujetnikov, ki bi se kljub vsej komunistični propagandi ne hoteli vrniti domov. Politična komisija bi lahko

zavlekla njihovo osvoboditev na nedogleden čas.

Zavezniški so tudi nasprotni, da bi se ti ujetniki premestili s korejskega bojišča v kako nevtralno državo; po njih mnenju je dovolj, da kaka nevtralna država prevzame nadzorstvo nad njihovimi taborišči. Tudi so se zelo začudili, ko so komunisti izključili Švico kot nevtralno državo, ko je ta dežela že stoletja edina resnično nevtralna država na svetu.

General Harrison se je ob tej priliki izrazil, da je upal, da se bodo pogodili na podlagi pametnih in častnih pogojev, ki naj bi ščitili pravice vojnih ujetnikov, in da je bil to glavni razlog, da so zavezniški privolili v nadaljevanje pogajanj.

Nato je pozval komunistično delegacijo, naj predlaga ona kako nevtralno državo.

Naslednji dan so komunisti predlagali, naj bi ujetnike, ki nočejo domov, izročili kaki azijski državi, niso pa natančneje označili, katera bi bila ta država. Vsi pa so razumeli, da je mišljena Indija, ki zavzema napram Kitajcem in Sovjetski zvezi zelo prijateljsko stališče.

Gen. Harrison je odgovoril na to, da o tem predlogu ne more razpravljati, dokler komunisti ne imenujejo te države. Obenem je poudaril, da mora biti bistvena značilnost izbrane države, da je v resnici nevtralna. O azijskih državah pa je rekel, da so nujno v sosesčini držav pod komunistično oblastjo in da bi bile lahko izpostavljene komunističnemu vojaškemu, gospodarskemu in političnemu vplivu.

Zavezniški so predlagali nato Švedsko, a ta ni bila zopet komunistom po volji, ki so vztrajali pri zahtevi, da je treba določiti kako azijsko državo kot nevtralno državo ter predlagali v ta namen kar štiri azijske države in sicer Indijo, Pakistan, Burmo in Indonezijo. Kakor poročajo, sta zadnji dve že odklonile iz tehničnih razlogov to penudbo, vendar obstoja upanje, da bo morda ravno pri tej debati prišlo do kakšnega sporazuma. Zavezniški so že pri-

stali na Pakistan. Pa o tem prihodnjič kaj več!

V teku enega teh razgovorov je gen. Harrison očitel komunistom, da so izpustili kakih 40 tisoč korejskih ujetnikov ter večino izmed njih vtaknili v komunistično vojsko. Zato bi bilo pravično, je dejal gen. Harrison, da bi tudi mi izpustili korejske ujetnike takoj na svobodo, namesto da bi jih zadrževali za nedoločeno dobo v taboriščih. Teh ujetnikov je baje kakih 32 tisoč.

Poleg tega je zavezniška delegacija opozorila komuniste, da imajo na podlagi zavezniških informacij še 375 bolnih in ranjenih ujetnikov v svojih rokah.

Izmenjava bolnih in ranjenih ujetnikov se je medtem zaključila. Zavezniški so vrnili kakih 1000 ujetnikov več kot je bilo zmenjeno, pa tudi komunisti so povečali prvotno naznanjeno število.

Vojna v Indokini

Vietminške čete, ki so preplavile severni Laos, se vedno bolj bližajo glavnemu mestu Luang Prabangu, ki ga Francozi utrjujejo in kamor pošiljajo po zraku vojaški material in čete. Poleg tega se je obrnila francoska vlada na Združene države in na Anglijo s prošnjo, da bi ji odstopili nekaj velikih transportnih letal za prevoz čet in vojaškega materiala.

V Luang Prabangu pa gre življenje naprej, kakor da bi ne bilo nobene nevarnosti pred vrati. Prebivalstvo je mirno in stari laoski kralj Siravang Vong je še vedno v mestu v družbi svojih 13 žena, akoravno so mu francoske oblasti svetovale, naj zapusti mesto. Francozi se namreč bojijo, da bi v slučaju kapitulacije mesta prišel stari kralj v roke vietmintovcev, ki bi izsilili iz njega kake izjave ter ga izrabili za svojo komunistično propagando.

Adenauerjeve težave

Kmalu po svoji vrnitvi iz Amerike, kjer je bil dosegel tako lepe gospodarske in politične uspehe, je nemški kancler Adenauer doživel svoje prvo razočaranje. Zvezni svet (Reichsrat), ki zastopa vse zapadnonemške dežele (Länder), je z 20 proti 18 glasovom izglasoval predlog, naj se podpis bonnske in pariške pogodbe s strani državnega predsednika Heussa odgodi toliko časa, dokler ne bo Ustavni dvor odločil, ali je za potrditev obeh pogodb potrebna navadna ali dvetretjinska večina.

Kakor znano, je zvezna, to je poslanska zbornica, obe pogodbi že potrdila. Poleg tega stoji sedanja vlada na stališču, da za veljavnost obeh pogodb ni potrebna potrditev s strani zveznega sveta. Adenauer je bil že na tem, da predloži obe pogodbi predsedniku republike Heussu v podpis, medtem pa je prišlo na dan, da je Heuss obljubil socialdemokratskemu voditelju Ollenhauerju, da ne bo potrdil pogodb, dokler se ne bo Ustavni dvor izrazil o veljavnosti pogodb, potrjenih z navadno večino glasov.

Vsled te obljube, ki jo je dal zvezni predsednik Heuss Ollenhauerju in vsled izglasovane resolucije v zveznem svetu, je prišla Adenauerjeva vlada v precejšnjo zadrego, to-

da zdi se, da bo našel Adenauer tudi v tem slučaju pravi izhod. Govori se namreč, da bo sklical Adenauer izredno sejo zvezne zbornice, na kateri bo zahteval, naj zvezna zbornica zavrne sklep zveznega sveta. Ker zvezni svet brez zvezne zbornice ne more prositi za odločitev Ustavnega dvora, bi ostal njegov sklep brez vsake moči.

Nemiri v Tunisu

Vsled umora tuniškega podžupana je tuniška policija dala iz varnostnih ozirov zapreti voditelja neodsturske (nacionalistične) in komunistične stranke. V samem Tunisu so zaprli kakih 20 oseb, ki jih bodo internirali v južnem Tunisu. Vsled tega je prišlo do raznih nemirov.

Sredi teh nemirov so se vršile v 32 tuniških občinah občinske volitve. Zastopnik francoske vlade je naprosil tuniškega bega, naj vpliva na prebivalstvo, da bi se udeležilo volitev, in naj obsodi vsako nasilje.

Tuniški beg je zavrnil prvo zahtevo glede volitev, glede druge zahteve pa se je vdal ter sporočil prebivalstvu, da obsoja vsak atentat in prelivanje krvi ter da ukazuje vsem tuniškim prebivalcem, da ohranijo mir.

Peta povel. nedelja

Iz svetega evangelija po Janezu
(Jn 16, 23-30)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Resnično, resnično, povem vam: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Doslej niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno. To sem vam govoril v prilikah; pride pa ura, ko vam ne bom več govoril v prilikah, ampak vam bom očitno oznanjal o Očetu. Tisti čas boste prosili v mojem imenu in vam ne pravim, da bom jaz prosil Očeta za vas; zakaj Oče sam vas ljubi, ker vi mene ljubite in verujete, da sem prišel od Boga. Izšel sem od Očeta in prišel na svet; zopet zapuščaj svet in grem k Očetu.« — »Glej,« mu reko njegovi učenci, »zdaj očitno govoriš in ne pripoveduješ nobene prilike. Zdaj vemo, da vse veš in ne potrebuješ, da bi te kdo vpraševal. Zato verujemo, da si izšel od Boga.«

nov, kač, kaj šele nebeški Oče! Že sveti Avgustin pravi, da marsikatero molitev Bog iz usmiljenja do nas ne usliši. Pri drugih pa Bog ne odbije uslišanja, marveč ga zavleče, odloži. Moder je Bog in daje v svojem času.

Pa kljub temu: veliko neuslišanih molitev ostane skrivnost. Zakaj nekatere najboljše molitve niso uslišane, ko je vendar Gospod dejal: »Prositi in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo (Lk 11,9).

Morda je prav v teh besedah tudi rešitev na to zagonetko. Gospod pravi: »Kdor prosi, prejme.« Toda kaj prejme? Tega ni povedal. »Kdor išče, najde.« Toda tolikokrat vse kaj drugega, nego kar smo prosili. »Kdor trka, se mu bo odprlo«, a žal čisto povsem drugačna vrata kakor ona, ki je nanje trkal. Odgovor

je jasnejši morda iz Gospodovih besedi: »Nebeški Oče bo dal Svetega Duha njim, ki ga prosijo«. Svetega Duha? Pa saj smo le prosili za kruh, ribo in jajce.

Iz Gospodovih besedi pa moremo sklepati, da je vsaka dobra molitev uslišana. Naravnost neuslišane molitve ni. Namesto kruha in jajca in ribe dobimo višjih darov, Svetega Duha. Ali kakor pravi Matej: »Koliko bolj bo vaš nebeški Oče dajal dobrih darov njim, ki ga prosijo« (Mt 7,11).

Molitev ni sredstvo, kako usmeriti božjo voljo po naši volji. Božja volja se zgodi in nobena molitev je ne spremeni. V očenašu molimo: »Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji«. In Gospodova molitev je bila najboljša, zato je prosil: »Naj gre ta kelih od mene«, pa je kelih ostal, ker je bila tako Očetova volja. A prišel je angel in ga je potolažil.

Kelih tudi nam ni prihranjen. Molitev pa kliče angela moči in tolažbe iz nebes. Zastonj ne bomo nikdar k nebu klicali; vedno bomo prejeli »Svetega Duha« in »dobrih darov« od nebeškega Očeta.

Premisli te besede, pa boš spoznal vrednost tudi Tvoje »neuslišane« molitve!

17. maja obletnica evharističnega kongresa v Štandrežu

Dne 18. maja bo že eno leto, odkar smo imeli veličastno evharistično slavo v Štandrežu. Ob oni priliki smo goriski Slovenci bolj kot kdaj koli prej javno izpričali svojo vero v evharističnega Kristusa. Navdušenje, ki smo ga tedaj pokazali, ne sme v nas zamreti. Zato pa se hočemo tudi letos zbrati prav tam, da obnovimo spomine na lansko slavo in potrdimo, da sadovi evharističnega kongresa niso ostali jalovi. Vsled tega se bomo v nedeljo 17. maja

zbrali v Štandrežu ob 4h popoldne k ljudski pobožnosti v spomin prve obletnice evhar. kongresa. Ta pobožnost naj bo tudi priprava za škofijski evhar. kongres, ki se bo vršil v nedeljo 21. junija. Vsa slovesnost v Štandrežu se bo vršila v cerkvi. Zato vabimo danes vse vernike v Štandrež v nedeljo 17. maja ob 4h popoldne. Ob tej priliki bodo nastopili tudi oni cerkveni pevski zbori, ki se za to javijo.

Tito: delavec-diktator

Švicarski list »Weltwoche« prinaša vrsto zanimivih člankov o jugoslovanskem komunističnem diktatorju Josipu Brozu - Titu. Za nas najbolj zanimiva so »dognanja tega svetovno znanega lista v številki 1012, kjer opisuje kako se je Tito po komunistični metodi pogajal z vsakomer, samo da je s tem partiji koristil.

Ko je bil Tito še v zaporih Sremske Mitrovice, je že učil, da mora komunist odbravati vsako pogodbo — četudi s samim satanom —, če ima Partija od nje korist. Temu načelu dosledno je v istih zaporih — ki so bili nekak visoka šola izgrajenih komunistov — sedanjí ideolog jugoslovanskega komunizma jud Moša Pijade vzgajal svoje učence v prepričanju, da je sleherni zveza, ki pomaga v boju proti kraljevski vladi v Jugoslaviji, upravičena, pa četudi so to najhujši nasprotniki komunizma. Zato nič čudnega, če so bili pred vojno jugoslovanski komunisti skozi več let povezani v protijugoslovanskem delovanju z ustaši poglavika Pavelića, ki so ubili kralja Aleksandra leta 1934.

Josip Broz se je v ječi odlično izsolal v popolnega in brezobzirnega komunista, kar je dokazal, ko je l. 1934 prišel zopet na svobodo. Zamenjal je težko kladivo s špijonsko službo, ko mu je istega leta bila poverjena ogledniška služba v sovjetski špijonaži za srednjo Evropo s sedežem na Dunaju. Tako je Tito radi spretnosti, brezobzirnosti in zvestobe postal zaupnik in delegat Sovjetov skozi 14 let in iz delavca preko špijona postal mogočen maršal in diktator Jugoslavije. Prebarval si je lase, spreminjal imena kot Walter, Rudi, Kostanjšek, itd., potvarjal potne liste in vzdrževal vezi med voditelji komunizma v raznih srednjeevropskih deželah. Ko so odstranili dotakratnega zaupnika Moskve in tajnika jugoslovanske partije Milana Gorkiča, je to vodilno službo prevzel Josip Broz pod skrivnim imenom Tito. Bil je nadse delaven in spreten; učil se je celo klavirja in se vsestransko dobro izobrazil. Najraje se je mudil v Parizu, kar je tudi sam priznal ob smrti sodelavca Kidriča, s katerim se je spoznal pred 18 leti prav v Parizu; tam je ta skrivnostni Walter izpeljal več političnih umorov zlasti med ruskimi emigranti.

Pogodbo med Nemčijo in Rusijo, ko so si sporazumno razdelili Poljsko, so vsi komunisti pozdravili z odobravanjem; zato so

tudi jugoslovanski komunisti od avgusta 1939 do junija 1941 Francijo in Anglijo obtoževali vojnega hujškanja. V Beogradu so na univerzi tudi organizirali protifrancoške demonstracije. In ko je 27. marca 1941 v Beogradu padla vlada princa Pavla ter bila s tem odpovedana pogodba z Nemčijo, so jugoslovanski komunisti povsod skušali preprečiti velike protinemške demonstracije, kar jim pa seveda ni uspelo. — In vendar še danes skušajo to zgodovinsko izpričano dejstvo potvrditi, češ da so oni organizirali narodno vstajo 27. marca 1941.

Resnično je Tito pozval jugoslovanske komuniste šele v juliju 1941, ko je prišlo do vojne med Nemčijo in Rusijo. Ob napadu Nemčije na Jugoslavijo je Tito skrival živl v Beogradu, v hiši nekega bogatega meščana, kjer so se že dalj časa skrivali komunisti. Med tem pa so se že par mesecev prostovoljci pod imenom četniki organizirali v srbskih hribovih pod vodstvom Draže Mihajloviča. Na tisoče se jih je prijavljalo. Tito se je dvakrat hotel s svojimi pridružitimi Draži. Toda odkritosrčni vojak Mihajlovič prekanemu Titu še od začetka ni zaupal, največ radi tajnosti pravega imena komunističnega vodje, in pa radi številnih primerov, da »rdečci« raje pobijajo jugoslovanske antikomuniste kot pa Nemce. Kompromis je bil zato nemogoč.

Ko se je leta 1942 v Londonu osnovala jugoslovanska begunska vlada, je bil general Draža Mihajlovič imenovan za vojnega ministra. Radio-London ga je slavlil kot svetovnega junaka odpora svobodnih narodov. Leto pozneje pa je Churchill spreminil svojo »balkansko politiko«, in po italijanski kapitulaciji 1943. leta celo ukazal, da je italijanska vojska ves svoj vojni material izročila Titovim partizanom, ki so s tem orožjem uničevali četnike. Teheranska konferenca je Mihajloviču zadala smrti udarec. Rusija je za bodočnost zahtevala nadoblast nad Poljsko in Balkanom, zato so bili istočasno v obeh deželah priznani le komunistični partizani, dočim je narodni odpornikom bila ukinjena vsa zavezniška pomoč.

Tito je dobil angleško vojaško misijo, v kateri je bil tudi sam Randolph Churchill, ki je Tita takrat imenoval za demokrata in svobodoljubnega človeka s pravih demokratičnih misljenjem. Podobno so sodili drugi člani misije. Le vodja tega vojaškega

ZA KATOLIŠKI DOM

Darovi za Katoliški dom

3 dolarje: Antonija Kunovar, Milwaukee.
Po 2 dolarja:

Frank Kerec, Chicago; Vilibald Jenko, Utah; Mrs. Frances Jalovec, Argo Ill.; Mary Talian, Bethlehem.

1,20 dolarja: Neimenovani, Joliet.

Po 1 dolar:

Frank Lowry, Wisconsin, Jakob Hlebaim, Rice, Minn.; N. N. Cleveland; John Chacata, Wash.; Mrs. Bandi, Cleveland; Theresa Stefanek, Cleveland.

Poverjenik iz New Yorka Rev. Alfonz Čuk nam je poslal sledeče prispevke:

15 dolarjev: Mr. in Mrs. Maj. John L. Big-

gerstaff (Vera Černe in mož), Columbia, S. C.

10 dolarjev: Mr. in Mrs. Anthony Blasca, Milwaukee.

5 dolarjev: Mr. J. Premru, Norwalk, Conn.; Miss Millie Bruner, Woodhaven, N. Y.; Mrs. Olga Bisdneck, Walpole, Mass.; Mr. Avgust Petrovič, Walpole, Mass.

3 dolarje: Mrs. Irene Stemberger, Milwaukee; Mrs. May Blasie, Walpole, Mass.

Lir 41.400.—

Škerk Ivan, Šempolaj - - - » 500.—

Škerk Anton, Praprotn, Šemp. » 1.000.—

N. N., Slivno - - - » 500.—

Rebula Alojz, prof. - Šemp. » 1.000.—

Gabrovec Amalija, Praprotn, Šempolaj - - - » 1.000.—

Iz življenja Cerkve

Sedemdeset rokopisov sv. pisma

nad 2.000 let starih so našli leta 1947 v neki votlini ob Mrtvem morju, 38 km južno od Jeruzalema. Med njimi je osemindeset originalnih rokopisov starega zakona. Pisani so v hebrejskem, aramejskem, grškem in starem feničanskem jeziku. Zanimanje vzbuja posebno Tobijeva knjiga, ki je pisana v hebrejskem in aramejskem jeziku, dočim je bil dosedaj na razpolago le grški prevod. Bog ni prihranil za naše čase samo premoga in petroleja v osrčju zemlje, ampak tudi priče svojega Razodetja, priče za verodostojnost svetega pisma. Tako u molnike svetna modrost. — Patra Roland de Vaux in Dominik Barthelemy iz dominikanske biblične komisije sta prejela naročilo, da proučita te dragocene rokopise.

Sv. pismo in krščansko življenje

tako je naslov časopisa, ki so ga pričeli izdajati benediktinci opatije Maredous v Belgiji, na željo belgijskih katoličanov. — Sv. pismo je božja knjiga, pisana po navdihnjenju Sv. Duha. Ima moč in življenje za vse čase in za vsako dobo. Markov Kapital ga ne bo spodnesel.

Protimarksistično zvezo

so sklenile ustanoviti mladinske organizacije na Bavarskem. Njen namen je vzdrževati in širiti krščanske ideje. Mladina naj se združi v nemarksistične demokratične stranke, končno pa v zvezo vseh demokratičnih ljudskih strank. — To je potrebno. Ljudje padajo v komunistične mreže vsled svoje nevednosti in premajhne borbenosti nekaterih. Ko so Japonci napadali na Daljnem Vzhodu, so hitro dobili vse v last. V bran so se jim stavile preslabotne sile. Ko se je zapad oborožil je ena sama atomska bomba zrušila napadalce in njih sistem. Podobno bo s komunizmom. Čim bolj se pametni, verni združujejo, čim bolj so borbeni, tem bolj se bo rušila komunistična zmota. Tudi pri nas je potrebno sistematično proučevanje socialnega vprašanja, pa trdnih verskih organizacij. Katoliška akcija je eno najboljših orožij proti

odposlanstva je nekoč izrekel Churchill sumnja, da je Tito komunist, ki se bo po vojni gotovo naslonil na Rusijo proti zapadnim demokratijam. Nakar mu je Churchill rekel: »Ali nameravate po vojni ostati v Jugoslaviji? — Ne vi, ne jaz. Kaj nas naj torej zanima, kaj bo tam takrat.«

Vsi zavezniki poznavačci so na splošno priznavali, da Titov odpor mnogo doprinaša v boju proti Nemcem, a vedeli so tudi, da se Tito nič manj ne bori proti lastnim nasprotnikom — antikomunistom v deželi za nadoblast; da sistematično likvidira srednje stanovce: kmete, inteligenco, duhovščino itd. Tako daleč je to šlo, da je celo sam Stalin v pismu opozoril Tita, da naj bo v likvidacijah previdnejši in umirnejši, ker se je bal, da bi radi tega zahodni zavezniki postali do njih nezaupljivi.

Tudi v Ameriki se je posrečilo jugoslovanskim kom. (zlasti s pomočjo pisatelja Luisa Adamiča) pridobiti Rooseveltovo naklonjenost Titu. Čeprav je Roosevelt kralju Petru, katerega je imenoval »moj dragi Peter«, zagotovil povratek na prestol, je v Teheranu pristal na zahtevo Rusije. Prepovedal je celo objaviti poročila, da so Mihajlovičev četniki rešili čez 500 ameriških letalcev, ker bi to lahko motilo in žalilo sedaj priznanega Tita. Istočasno pa se je Churchill jezil v zbornici na upornega kralja Petra, ker ni maral priznati Tita in mu je celo grozil, da ga pošlje v internacijo.

Tito je postal neomejen gospodar Jugoslavije potem, ko se je uprl tudi Stalinu in tako dokazal svojim največjim dobrotnikom, kaj je komunistična moral.

zmotnim naukom komunizma. Zato jo komunisti tako preganjajo.

V pomoč stradalajočim

v Vzhodni Nemčiji, v sovjetski coni, kot smo že poročali, se katoliška in evangelijske cerkve, židovska občina v Berlinu, zelo trudijo, poslati čim več živl. Predstavnik je pred kratkim sprejel predsednik nemške zveze. Ali ni čudno: povsod, kjer pridejo za krmilo komunisti, je lakota, čeprav ti obljubljajo zboljšanje, če že ne raja. Povsod mora skrahirani gospodarski politiki pomagati zasvoženi vernik. Ali nismo že leta 1922 na poziv svetega očeta pobirali po naših cerkvah za stradalajočo Rusijo? Tako je. Bog se človeški, brezumni pameti posmehuje. Zastonj gradijo, kateri gradijo brez Boga, pa naj bo socializem ali komunizem... To je sprevidel pokojni Kidrič, kako hitro se je zlomil njegov sistem!

Moški in velikonočno obhajilo

Ob priliki krajevnega katoliškega kongresa v škofiji Puy, so bili objavljeni podatki o številu prebivalstva, ki so opravili svojo velikonočno dolžnost v škofiji Dunieres. Ugotovili so naslednje rezultate: k velikonočni sv. spovedi in sv. obhajilu je šlo 14,8% moških, 94% žena, 98% mladeničev in 99% mladenk. Zanimiv je tudi porast duhovniških in redovniških poklicev v okraju Dunieres: V dvajsetih letih se je število duhovnikov povečalo od 38 na 62 in število redovnic od 155 na 173.

Kaj menite, da za moške ne velja božja in cerkvena zapoved: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, ne boste imeli življenja v sebi.« O velikonočnem času prejmi sv. Rešnje Telce. Kdor se ni opravił dolžnosti, naj stori... Smrt se bliža, sodba bo huda. Bog se ne da zasmehovati.

Pri proslavi petstoletnice

ustanovitve zavoda sv. Hieronima v Rimu, je sveti oče sprejel v avdienci prednike zavoda in gojence, katerim se je priključilo večje število članov hrvaške kolonije v Rimu, ter podal naslednje misli: Pri srčno pozdravljamo drage predstojnike in gojence zavoda sv. Hieronima in vse, ki so se jim priključili. Prilika, ki vas je privedla, da ste se zbrali okoli Nas, je polna veselja.

Vaš zavod, ki je bil nekoč mala rastlina, ki jo je vsadil naš prednik Nikolaj V., je srečno napredovala pod skrbno zaščito rimskih škofov. Sedaj praznuje 500-letnico svojega obstoja. Razrasla se je v mogočen hrast, ki je ves čas moral prestopiti mnogo težav pa je vseeno dajal bogate sadove in bo v bodočnosti dajal še bolj obilne.

Rim po božjem hotenju in usmiljenju predstavlja rodovitno mater, ki združuje najrazličnejše narode.

Plemeniti namen vašega zavoda je, nuditi gostoljubno streho vašim duhovnikom, sonarodnjakom, jim dati možnost, da v Rimu, kjer je sedež krščanstva, ki je čaščen zaradi slave apostolov in mučenec, prejmejo pravi pouk vere.

Sledite vzgledu tistih, ki so bivali v vašem zavodu in postali slavni z vzgledi krščanskega življenja in nadaljuje te prizadevanjem, da tudi vi pridete na to pot s čim večjo vnemo. Nesite zato od tu s seboj v vaše kraje in povsod kamor vas povede dolžnost, resnico, ki nas dviga, ljubezen, ki nas druži v bratski vezi s Kristusom, in upanje v večnost, ki je polno neskončnega veselja.

Navdušeni za vas, kot naši predniki z očetovsko ljubeznijo, želimo vašemu zavodu popoln uspeh in podeljemo iz vsega srca apostolski blagoslov vam vsem, ki ste tu zbrani, in vsem vašim sonarodnjakom, ki ohranjajo vero v Kristusa v sedanjih težavah Cerkve.

KULTURA

„Župnik iz cvetočega vinograda“

Zadnjič smo objavili oceno igranja zelo uspele predstave Timmermansove drame Župnik iz cvetočega vinograda, ki jo je vpriporil v Trstu v avditoriju ZVU Tržaški Slovenski oder. Zaradi pomanjkanja prostora je del ocene odpadel in ga objavljamo danes.

Župnik iz cvetočega vinograda poznamo Slovenci bolj v obliki romana kot pa v odskrem dialogu. Prevod tega dela je doživel pri slovenskih bralcih velik uspeh. Toda pred vojno so ga tudi mnogi prosvetni odri po Sloveniji igrali.

Dramo je pisal Timmermans kot katoliški duhovnik. Iz nje kot iz ostalih njegovih del govori katoliško gledanje na svet in življenje. Vendar se nikjer pisatelj ne umika pred stvarnostjo in ne beži pred resnico. Nekatera mesta v delu bi si želeli bolj podprta, na primer razgovor med župnikom in brezvercem Izidorjem. A prav to je problem, ki je širok in globok. Če bi ga razpletal, bi še samo iz njega nastala dolga drama. Timmermans v tem oziru problem komaj nakaže in skuša ohraniti kljub težkemu vprašanju dramo lahkotno tja do zadnje slike. Pisatelj se ne zagriže v problem nikjer, ampak hiti dalje in razmišlja ter končno pokaže konec. In

vendar s tem morda bolj pritegne gledalca in ga vodi k razmišljanju kot pa bi ga s težkimi morečimi razpravami.

Režija prof. Jožeta Peterlina je dala predstavi točno tako sliko in tak potek. Slika za sliko teče lahkotno, nič mučnih odmorov, nič zaviranj. In vendar je vse gibanje točno premišljeno in učinkovito poudarjeno. Toda nikjer ni patetičnosti, vse je lepo in naravno. Zato je bilo prizorišče zelo posrečeno — dvodelni oder: na eni strani soba, na drugi vrt. Dejanje se potem prenaša z enega prizorišča na drugo. Tako je zelo posrečeno rešeno vprašanje tiste igre, ki bi lahko motila iluzijo, če bi bila na istem prizorišču.

Prof. Peterlin je sam igral tudi vlogo Izidorja in mu je dal mladostnost in umerjenost Timmermansovega junaka, ki gotovo ni hotel kakega pretrganega zanešenjaka. V taki igri je tudi zelo simpatičen, kakor ga označi tudi sam župnik.

Dobro premišljena režija in skrbna priprava vseh igralcev je pripomogla k tako lepemu uspehu predstave, saj so se navduševali ob njej že v Bazovici, v Dolini in zdaj v Trstu. Gotovo pa je bila tržaška do sedaj najlepša in najboljša.

S.M.

Zaključek prosv. večerov v Trstu

V četrtek, dne 30. aprila je zaključila Slovenska prosveta v Trstu svoje kulturne večere za leto 1952-53. Vseh večerov je bilo 12. Zaradi nepričakovanih ovir je moralo izostati predavanje o cerkvi in socialni pravičnosti, ki bi ga moral imeti g. Dušan Černe.

Letošnji prosvetni večeri so dokazali, kaj se lahko napravi s požrtvovalnostjo in dobro voljo, kljub pomanjkanju denarnih sredstev. Vsi predavatelji so svoja predavanja res izklesano podali. Številni pevski zbori, solo petje, harmonikaši, kinopredstave, deklamacije in recitacije pa so program tako poživeli, da je bilo občinstvo nad vse zadovoljno. To je dokazal tudi zadnji prosvetni večer, ko ljudje kar niso mogli zapustiti prikupne dvorane Marijinega doma. Spontano so zapeli Slomškovo pesem: Ko dan se zaznava. Prosili so tudi, naj bi Slovenska prosveta prihodnje delovno leto čimprej pričela s predavanji.

Na predzadnjem večeru je imel prof. Šah Maks zgodovinsko predavanje o Trstu. Posegel je v najstarejšo dobo in končal s sedanostjo. Predavanje je bilo nazorno in preprosto, vsi navzoči so dobili jasno sliko o zgodovinskih dogajanjih Trsta in njegove okolice.

Zaključno predavanje pa je imel g. župnik Andrej Gabrovšek o borbi primorskih Slovencev za narodni obstoj. Govornik je podal zgodovino dela, trpljenja in vztrajnosti tukajšnjega slovenskega življa, ki se je stoletja boril za svoj narodni obstoj. Številne gospodarske ustanove, kakor: hranilnice,

posojilnice, zadrage, močne prosvetne organizacije in šolstvo, ki smo jih tržaški Slovenci imeli, so živa priča žilavosti našega ljudstva. Večina tega sadu je sicer uničenega, kar pa ne pomeni, da smo omagali. Naš narod je vajen preganjanja. Toda zgodovina je večkrat dokazala, da so bili preganjalci vedno uničeni, preganjeni pa so doživeli novo življenje.

Priljubljenega predavatelja in dolgoletnega borca za narodne pravice primorskih Slovencev so navzoči nagradili s burnim odobravanjem.

Prisrčno in občuteno sta za zaključek recitali: gđc. Martelančeva Gregoričeva: Na potujoči zemlji in gđc. Bajčeva Prešernova: Zdravljica.

Prosvetni večer v Gorici

V sredo 29. aprila je bil nov prosvetni večer v Gorici. Na njem je govoril bivši didaktični ravnatelj slov. šol v Gorici prof. Hubert Močnik. Osvetlil nam je nekaj gospodarske zgodovine iz življenja primorskih Slovencev v zadnjih 50 letih. Ta pomenijo za nas silen gospodarski dvig zadnja desetletja pod Avstrijo, nato pa gospodarsko opustošenje dežele v prvi svetovni vojni. Temu je sledil gospodarski zastoj med prvo in drugo svetovno vojno ter sedaj razkosanje gospodarske enotne dežele na tri kose, ki vsak po svoje skušajo najti

izhoda iz gospodarskih težav, v katere jih je pahnila druga svetovna vojna in nove državne meje.

Večer so poživljale recitacije Gradnikovih del in solo petje g. Gorjana, ki nas je razveselil posebno z zadnjo: »Preljuba si ti, pomladi«.

IZJAVA

Da ne bodo trpeli ljudje popolnoma po nedolžnem, si štejem v dolžnost, odločno izjaviti, da sem članek: »Tako je prav! Zdaj se vsaj poznamo!« v »Katoliškem glasniku št. 17 od prve številke do zadnje pike spisal jaz sam lastnoročno in po lastnem nagibu. In tudi danes po dvojnem odgovoru v zadnji številki »Demokracije« se bolj odločno vnovič podpisem, kar sem tedaj napisal. Mislim sem, da bodo v uredništvu »Demokracije« in pri »Radiu« moj slog spoznali. Vidim pa, da sem se motil, sedeč pri lastni mizi, ki pa ni javorjeva.

Gorica, 2. maja 1953.

STANIČ STANKO, urednik

Po pisanju »Demokracije« pa:

»Zlobnež«
»farizej«
»brezvestno in zahrbtno pero«
»oseba izven kroga Kat. glasnik«
»slab Slovenec«
»slab katoličan«
»zastrupljalec«
»nestrpen in strupen strankar«
»ki ima namen izriniti nekoga od Radija, da bi prišel na njegovo mesto on sam«
»pisec, ki ga pojutrinjsem ne bo več«
»ki mu usoda Primorcev ni mara«
»ki jemlje revežem in dijakom«
»ki vidi v španskem generalu edini kaži pot«
»ki mu je demokratični pridevnik le fasada za prikrivanje nasilniških nagonov«
»superortodoksn falangistično nastrojeni korektor« itd. itd. itd.

Slov. misijon v Holandiji

Prosim Vas, g. urednik, imejte malo prostora tudi za nas holandske Slovence. Upam, da bo uslišana moja prošnja.

Nepričakovano slišimo glas: »Gospod misijonar pride iz Gorice!« Saj res nismo mogli takoj verjeti, ali resnično prišel je. Začetek sv. misijona je bil v Eigelshoven, od 8. do 15. marca. Vsak dan zjutraj in zvečer smo se zbirali k misijonskim priidigam. Ko smo privikar slišali govor, smo že nestrpni čakali, da zopet slišimo zvečer. Čez dan pa nas je naš prečastiti g. misijonar obiskoval po domovih.

Skoda, da se niso vsi udeležili teh lepih božjih nauk, ker smo jih vsi enako potrebni; še posebno za nas Slovence v tujini kako sladka je materina govorica. Bili so to za nas lepi nezpozabni dnevi. Ne bomo pozabili lepih nauk niti dobrih sklepov, ki smo jih storili.

Neki oče pravi, da mu je žal, da je samo zadnja dva dni prišel k sv. misijonu. »Ali nisem mogel solz pridržati. Tako mi je hudo, da sem druge dneve zamudil; dal sem se prevarati.« Zelo, zelo veliko dobroto in zadovoljstvo smo prejeli v tem postnem času in velikonočnih praznikih, saj je bilo res pravo Zveličarjevo vstajenje.

dranu ter primerjali, kje je Bog nasl več lepote...

DRUGI DAN: Od Celovca na Gosposvet-sko polje.

Odhod ob sedmih zjutraj. Treba je čimveč videti, saj ne vemo, kdaj bo zopet prilika. Danes pa na Gosposvet-sko polje, h Gospe Sveti, knežjemu stolu in na Ostrovico. Toplo je že, ko stojimo pred starodavnim hramom Gospe Sveti. Mnogo smo slišali v šoli pri zgodovini, zemljepisu in slovenščini o tej cerkvi, o tem zgodovinskem polju, a si take veličastnosti nismo predstavljali. Saj je vse polje en sam hram božji. Potreben je le zvonik, da nam kaže v nebo. Ni čuda, da so si naši predniki zbrali prav ta kraj za svoje politično središče. Tu na tem polju je v sivi davnihi naš prednik na svojski način umešal svoje kneze na preprost, a demokratičen način, ki nima zlepa para pri drugih. Tu je bilo središče prve slovenske države. Tu so slovenski knezi sprejemali odposlanstva, tu reševali državne posle, podeljevali fevde. Pri Gospe Sveti je bilo prvo krščansko središče Slovencev. Grob apostola Modesta izpričuje živahno krščansko življenje sredi osmega stoletja. Pod cerkvijo ob cesti, sredi polja stoji sivi knežji prestol. Preprost je ta prestol, kot je preprost slovenski človek. Zamislili smo se, o, Slovenci, kje so naše meje... Sreča nas preprosto očak. Sliši slovensko govorico, slovensko pesem, razposajeno mladino. Od kod pa ste, da ste tako veseli? Iz Trsta smo prišli, da vidimo to zemljo, te kraje in ljudi. Težko smo se z

GOSPODARSTVO

Pazite na napenjanje živine!

Spomladi, ko preide živina iz suhega krmljenja na sveže ter v jeseni, ko začnejo slane, so najpogostejši slučaj napenjanja pri živini. Vsako leto pogine tudi v naših vaseh kakšna glava. Če se to zgodi, potem moramo to pripisati samo nepazljivosti. Zato pa moramo

a) le polagoma preiti od suhega na sveže krmljenje: suhega vsaki dan manj, svežega vsaki dan več; v jeseni narobe.

2. Ne smemo pasti živine dokler je še močna rosa, še manj pa, če je slana.

3. Ne smemo krmiti pokvarjene krme, to se pravi ne ugrete ne plesnive, pa tudi mokre ne. Če smo prisiljeni krmiti svežo krmo, ki smo jo pokosili neposredno po dežju, potem jo vsaj za kakšno uro raztrosimo na prepohnem prostoru, da se nekoliko osuši.

Napenjanje je povzročeno po nekem plinu, ki se razvije v živalskem vampu iz neodgovarjajoče krme. Če bi to nesrečo opazil pri svoji živini, pokličite takoj kakšnega vaškega večaka, nekdo pa naj hitro stopi poklicati živinozdravnika.

Si že v prvo žveplal?

Ne odlašaj s tem. Oidij premagamo oziroma onemogočimo, da bi škodili našim trtam, če začnemo borbo proti njemu zelo zgodaj, čim so novi poganjki dolgi okoli 5 cm. Takrat je potrebno žveplo. Vsa poznejša žveplanja ne zaležejo niti del toliko, kot pravočasno prvo žveplanje. Več zaleže, da bolezen onemogoči kot pa da jo zdraviš, posebno ko ne veš, če bo zdravljenje učinkovito.

Nad polovico krav

kontrolirajo dnevno na Danskem in Holandskem glede njih mlečnosti. Vsaki dan točno zapišejo koliko in kakšnega mleka je dala krava. Tu tiči vzrok, zakaj se je živinoreja v teh dveh državah tako mogočno razvila. V Italiji je uvedena dnevna kontrola komaj čez 2% vseh krav.

Najdražje mleko

v Evropi je v Angliji, kateri sledijo Švica, Italija in Francija. Najcenejše je na Holandskem, potem na Danskem in Švedskem. Cene v Angliji in na Holandskem si stojijo v razmerju 92 napram 52, kar pomeni, da moraš v Angliji potrošiti 92 za isto količino mleka, katero dobiš na Holandskem za 52.

Listne uši

Listne uši so male žuželke, saj nekatere sorte ne merijo več kot 1/2 mm dolžine, največje, a pri nas malo znane, dosega do 6mm.

So najrazličnejše barve in oblike: imamo rdeče in rumene, zelene in črne, sive, itd.; so okrogle in ovalne, zbočene in ploskate. Jih je zelo mnogo sort.

Listne uši prezimijo na rastlinah v obliki jajčeca. Iz tega se izležejo spomladi same samice, ki rodijo zopet same samice in tako skozi 5 do 10 rodov. V najtoplejši dobi meseca se kar naenkrat pojavijo samice

s perutnicami, ki odletijo drugam in zanesajo okužbo tja ter se zopet množijo brez oploditve. V jeseni, to je od septembra do novembra se pojavijo spolne žuželke, samci in samičke. Te znesajo po oploditvi eno ali več jajčec, ki naj prezimijo in začnejo spomladi opisano razmnoževanje.

Skoraj ni kulturne rastline, ki ne bi imela svoje posebne listnate uši. Podobne, a ne enake, se nahajajo na fižolu, bobu in grahu, na bučah in kumaricah, na solati in jagodah, potem pa na drevju, mladem in starem, posebno pa na mladem sadnem, na vrtnicah in drugih cveticah, itd.

Listne uši so paraziti. Parazit je, kdor živi od dela drugega, ne da bi sam delal. Listne uši živijo od soka, ki ga s posebnim sesalcem črpa iz lista ali mladega stbla. Ker je uši mnogo, ker nastopajo navadno v zelo množičnih kolonijah, je po njih povzročena škoda znatna: gostitelja polagoma lahko tudi onemogoči, na vsak način ga močno ošibijo.

ZATIRANJE LISTNIH UŠI

V naravi je vse tako urejeno, da nobena stvar ne prevlada. Je neka uravnovešenost v celi naravi, in tako tudi v rastlinstvu in živalstvu: Listne uši se res strahovito naglo množijo, a tudi njih naravni sovražniki ne mirujejo. Tu so predvsem različni ptici, ki se hranijo s listnimi ušmi in jih uničujejo velikanske množine. Potem so različni najezdniki, koristne gosenice, ki kar pometajo z listnimi ušmi.

Rekli smo, da je v naravi neka uravnovešenost, katero pa človek uničuje. S tem, da lovi in uničuje ptice, uničuje istočasno svojega največjega zaveznika v boju proti listnim ušm. Večkrat se zgodi, da koristne gosenice očistijo grm vrtnic od listnih uši in se pripravljajo na zabubenje, pa jih človek opazi in se spravi na nje s kemičnimi sredstvi. Saj se niti ne zaveda, da uničuje svojega koristnega zaveznika. Tako se uravnovešenost v naravi ruši.

In ostane človek s svojimi kemičnimi sredstvi. Teh pa ima več na razpolago. Najvažnejša so:

a) Na podlagi nikotina ali tobačnega izvlečka: Nikotinov sulfat, ki ga prodaja monopol, je primeren le za veleposredstva. Za škropljenje v malem so »nicola«, »nicomona«, »nicamona« in še druga, katera rabimo navadno v 1% raztopini.

b) Izvleček kvasije (legno quassio — neke vrste akacija iz Meksike) v zvezi z mazavim milom uniči listne uši. V trgovini dobimo kvasijeve tršice, iz katerih moramo sami napraviti izvleček, ali pa že pripravljeno škropivo »saponafisa«.

c) Za uničevanje listnih uši v večjem obsegu (celi nasadi) sta najbolj primerna »Carposan« in »Toxifide«. Oba sta huda strupa tudi za človeka, a kljub temu »stoxifide« lahko uporabljamo tudi v vrtovih, kjer so jagode in povrtnina, ker izgubi po nekaj urah svojo strupenost napram človeku in živalim, dočim jo ohrani napram žuželkam. Obe navedeni sredstvi se rabita zelo razredčeni, navadno komaj 100 gramov ali 1 deciliter za 100 litrov škropiva.

TRETI DAN: V Skočjan in na Klopink-sko jezero.

Tretji dan smo obiskali Podjuno pod Peco in Obirjem. V Skočjanu smo bili pri maši, se ustavili na grobu narodnega poslanca in javnega delavca pok. Poljanca. Nato pa na jezero. Mnogi so kar obstali nad ljubkostjo tega jezera. Niso vedeli, kaj naj občudujejo. Fantje so bili na mah v čolnih in kot kavalirji povabili vanje še dekleta. Le škoda, da je bilo tako malo časa in čolnov. Na kosilo ni nihče mislil. Toda tudi to je potrebno. V lepi jedilnici hotela Obir so nam pripravili kosilo. Tu smo se uradno poslovili od naših koroskih prijateljev, ki so nam povedali odkrito besedo, da smo prinesli mnogo k utrditvi njihove narodne zavesti. S pesmijo »Tam, kjer teče bistra Zilca« in »Kje so tiste stezice« smo se zahvalili in poslovili.

Popoldne smo si še ogledali gospodinjsko šolo v St. Rupertu pri Velikovu. Zapeli smo še par poskočnih in ura je bila pet popoldne. Treba je na pot. Nazaj v Trst.

IZLET JE ZA NAMI.

Prav nikomur ni žal, da je bil na izletu. Nihče ni pričakoval tolikave veselja in toliko naravnih lepot in gostoljubnosti.

Naj se na tem mestu javno zahvalimo vsem gospodom iz Celovca, ki so nas vse dni spremljali in bili mentorji po Zilji, Rožu in Podjuni.

Slovincem v Korotanu smo pokazali, da imajo lastne brate ob Jadranu, enako pa tudi drugim, da narod naš umreti neče.

Tržaški učiteljskišniki na Koroškem

Dolga želja tržaških učiteljskišnikov je bila končno izpolnjena. V dneh 1., 2. in 3. maja so obiskali lepo Koroško. Kar dva avtobusa sta jih pripeljala nasmejanih obrazov in veselih oči. Nihče ni zakasnili, nihče izostal. Veselo so sedli v udobne avtobuse in hajdi na pot z veselo pesmijo: »Ko študent na rajžo gre...«

PRVI DAN: Od Zilje na Osojsko skozi Rov v Celovec.

Ni še minilo poldne, smo jo že primahal v objem Karavank. Prvo srečanje je bilo v Beljaku, kjer so nas že čakali koroški vodniki, ki so pomagali v pripravih za izlet. Prva pot je bila v »prelepi biser Koroške zemlje« na Osojsko jezero. Svetlo sonce, bliščeče jezero, zelenje in razkošno cvetje je prevzelo mlada sreča. Pa ni časa, da bi strmeli. Voziček vzpenjače že čaka, da nas ponese preko vratolomnih prepado v naročje Osojske.

V zadregi smo in ne vemo, ali naj strmino v jasno nebo, ali gledamo lepoto pod sabo, ali pa se zapodimo med dišeče smreke, zelene trate, ali vržemo na kupe snega, ki nas izziva. No, pa ne bi bili mladi, če si ne bi privoščili vsaj malo veselja na snegu, saj ga mnogi še niso imeli nikdar v življenju. Začelo se je veselo kepanje. Dekleta proti fantom in fantje proti dekletom. No, ker pa je izlet, je dovoljena tudi taka šala in sladko maščevanje nad profesorji. O koliko zadoščenju, če smeš s snegom kepati profesorja, in ko ga zadeneš,

se ti veselo nasmeji in še sam pograbi kepo in odrgne kakega razposajenca, ki izza zasede meri nanj. Nihče ne zameri, vse je veselo. Sneg za vratom, za srajco, koliko veselja!

Čas beži. Sedemo na avtobuse, ki nas preko Vrbe popeljejo skozi Rož v Bilčovs. Mislim, da je Rož sedaj najlepši. Njive preorane, žito v zelenju, hruške, jablane, slive, češnje, vse je v cvetju. Pesem za pesmijo vre iz mladih grl. Harmonika poje svojo pesem od Trsta dalje. Ura je pet popoldne. Želodec se oglašča. Dospemo v Bilčovs, kjer čaka toplo okrepčilo. V prijazni kmečki gostilni so nam pripravili okrepčilo. Izdatno je bilo. Okusen in dišeč rženi kruh se nam je smejal iz vrste miz, ki čakajo goste. Sedli smo in s tekmo pojedli pozno kosilo, ali zgodnjo večerjo. Vseeno je, kaj je bilo. Nato pa na vas med ljudi. Vsa vas je skupaj in uživa ob mladostni razposajenosti tržaške mladine. Pesem, harmonika in že se navezujejo prvi stiki in poznanstva. Fantje pripovedujejo tržaškim dekletom o turah na Karavanke, o smučanju, o lovu na srnjake in podobno. Ura je sedem, mračni se. Treba je dalje. Potegnemo jo še do Celovca k počitku. Vroče sonce, petje in veselje so nas utrudili, da smo komaj čakali, da zlezemo v postelje. Kam dati 90 ljudi čez noč. No, pa naši prijatelji so se zares potrudili. Vse so poskrbeli. V pol ure smo bili že v posteljah in sanjali o Trstu in sinjem Ja-

Z G O R I Š K E G A

Za obletnico kongresa v Štandreu naj zbori pripravijo za 17. t. m. sledeče pesmi:

1. Kongresna himna
2. Mogočno se dvigni
3. V sveto mesto nazareško
4. Vigred po zeleni halji
5. Marija skoz' življenje
6. Hostija Ti najsvetejša
7. Litanijske M. B. z odpevi
8. Tantum Ergo XII.
9. Najvišji, vsemogočni Bog.

NA VNEBOHOD

popoldne ob 4. uri nastopijo cerkveni zbori iz Pevme, Jamelj in Števerjana v dvorani na Dvoru v

ŠTEVERJANU

Na sporedu so skupni in posamezni nastopi ter spevoigra:

»SRCE IN DENAR«
Vabljeni!

Števerjan

V nedeljo dne 10. maja se bo vršil občni zbor kmečko delavske zveze. Prosim, da bi se ga udeležili vsi člani.

Kmečko delavska zveza

Možnost izseljevanja v južno Afriko

Slovenci, ki bi se radi izselili v južno Afriko, naj se za vsa pojasnila obrnejo na sledeči naslov:

Dr. A. Pintar
16 Elgin Mansions Cor. Jeppe
Delvers Str.
Johannesburg - Union South Africa

Prilike za zaposlitev so zelo ugodne zlasti za strokovne delavce, ribiče, delavce strokovnjake za konserviranje rib, sadja, strokovnjake v sadjarstvu in vrtnarstvu, zidarje, tesarje in druge strokovne delavce. Plače so dobre. Prošnje lahko pišete v slovenščini, italijanščini, srbohrvaščini in nemščini, nakar boste dobili tiskovine, katere boste lahko izpolnili v tistem izmed štirih navedenih jezikov, ki vam je najbolj domač.

Povišana avtobusna voznina

S 1. majem so v veljavi nove avtobusne tarife. Na mestnih avtobusnih progah je trdnja Ribbi povišala ceno za 5 lir. Jutranji povratni listek 30 lir. Za Sovodnje in Rubije 35 lir, za Podgoro, Pevmo in Ločnik 30 lir.

Trgovinska izmenjava s Slovenijo

V marcu so uvozili iz Slovenije za 62.139.000 lir blaga, v glavnem les, meso, jajca, gobe, mineralno vodo. V Slovenijo pa so izvozili iz Italije za 40.342.000 lir blaga, nadomestnih kosov raznovrstnih motornih vozil, kolesne gume, riž itd. Naročena izvoza pa imajo še za 32.888.000 lir, tako da znaša pribitek v dobro Italiji 54.441.000 lir.

Košarkarski turnir v Gradiški

Na košarkarskem turnirju v Gradiški so v soboto nastopili poleg domačega moštva Itale in Goriziane še gostje iz Ljubljane ASK in pa Babenberg z Dunaja. Prvi dan so zmagali Goriziani nad Ljubljancami, drugi dan pa so Ljubljanci visoko porazili moštvo avstrijske košarkarske lige Babenberg.

Ljubljansko moštvo zasluži vso pohvalo. Še »Giornale di Trieste« ni štel z njo in je priznal, da so bili vsi igralci izvrstni atleti, ki bi zaslužili boljše pozicije od pridobljenih. V soboto so bili pri tekmi ljubljanskih visokošolcev navzoči tudi gorški dijaki, ki so v znak prijateljstva podarili jugoslovanskim športnikom — visokošolcem šopek nageljnov. Ljubljanski športniki bodo te dni nastopili tudi v Gorici.

Koroški učiteljskišniki in Gorici

Koroški učiteljskišniki so se dne 30. aprila na poti v Trst ustavili tudi pri nas v Gorici. SKPD jim je pripravilo pristen sprejem pri pogrnjenih mizah. S koroškimi učiteljskišniki je prišel tudi njihov profesor dr. Inzko, ravnatelj celovškega učiteljskega inšpektorja pri zvezni vladi za dvojezične šole.

Na tem večeru so bili zastopani tudi gorški profesorji, ravnatelji, duhovniki in dijaki. Po pozdravni besedi gospoda ravnatelja Antona Kacina v slovenščini in nemščini, se je za pristen sprejem zahvalil v nemščini ravnatelj celovškega učite-

ljišča. Dr. Inzko je njegov govor prevedel v slovenščino. Zvedeli smo tako, kako skrbí avstrijska vlada tudi za slovenske šolarje in dijake, katerim je dala možnost, da se tudi v višjih šolah še vedno lahko učijo svoj materin jezik. Sledili so še drugi govori gorških profesorjev in duhovnikov in tudi dijakov, koroških in gorških, ki so se med seboj takoj pobratili, da je zavladalo res pristen razpoloženje. Seveda ni manjkala tudi slovenska pesem, katero je celovski g. ravnatelj še posebno pohvalil. Vsi govorniki so poudarili velik pomen tega večera, ki je še tesneje združil obe narodni manjšini matične države.

Drugi dan so si Korošci v spremstvu gorških dijakov in nekaterih profesorjev ogledali Gorico, gorški grad in se popoldne povzpeli v Števerjan. Tu se kar niso mogli ločiti in šele pozno so nadaljevali pot proti Trstu, nadvse srečni in hvaležni, da so med gorškimi Slovenci preživeli tako lepe, sončne ure.

V Trstu so si ogledali različne slov. šole in prisostvovali pouku. V nedeljo zvečer, potem ko so pozdravili še Devin, so se odpravili proti domu.

Nedeljska volilna zborovanja v Gorici

Goriški demokristjani so organizirali v nedeljo prvo predvolilno zborovanje. Govoril je tajnik demokristjanske parlamentarne skupine Scalfara, ki ima velike zasluge predvsem pri italijanski »Katoliški akciji«. V ponedeljek pa je govoril msgr. Marzari iz Trsta o dolžnostih, ki jih imajo katoličani pri prihodnjih volitvah.

Števerjan

Pomlad budi življenje naši deželi; poživela je tudi naš cerkveni pevski zbor. Dokaz za to je lepo uspeli izlet v Benečijo, ki ga je priredil v nedeljo, dne 26. aprila, katerega smo se poleg pevcev udeležili tudi mi fantje in dekleta.

Čeprav je bilo to nedeljsko jutro malo zamagleno, so naši pevci, kjer smo hodili, prepevali in vzbujali veliko zanimanje med beneškimi Slovenci, ki so prav radi prisluhnili slovenski pesmi. Mogočno in ubrano so odmevale velikonočne in Marijine pesmi pri sv. maši v Lazah, kjer sem opazil, da je bila cerkev res številno obiskana.

Z veseljem sram smo se nato vzpenjali proti Trčmuni, kjer je pesem naše mladine priklicala na prag devetdesetletnega msgr. Ivana Trinka, ki nas je z nasmejanim obrazom sprejel. Bil je namen tega našega izleta videti moža, ki, čeprav opt na svojo palico, stoji kot najvidnejši mejnik na najzadnejši meji slovenske zemlje.

Ta občutek sem imel, ko sem zagledal tega starčka, in mislim, da so imeli istega tudi vsi drugi, ki so bili navzoči.

Pogovarjali smo se z njim, in pri prihodu, kakor tudi pri odhodu, nam je spregovoril vzpodbudne besede, ter naročil po zdrave vsem domačim ter č. g. župniku, in mu želel skorajšnje okrevanje. Za zaključek

S T R Ž A Š K E G A

Akademija srednjih in strokovnih šol v Trstu

se ponovi zadnjikrat v nedeljo 10. maja ob 16.30 v Avditoriju ZVU. Spored je nekoliko spremenjen in spopolnjen. Ker je število sedežev omejeno, bodo smeli v dvorano samo oni, ki bodo imeli vstopnice. Vstopnice dobite od ponedeljka 4. maja dalje v pisarnah srednjih in strokovnih šol v Trstu.

Stenčas v Dolini

Eno celo leto so viseli orumeneli in od burje preprihani plakati in članki na dolinskem kominformističnem stenčasu. Lanskega majnika pred volitvami so dolinski kominformisti zadnjice »tiskalnice svoj stenski časopis. Končno so se po tolikih pozivih v »Delu« tudi oni spomnili, da je treba centralo ubogati, in tako so za letošnji prvi majnik po velikih težavah natiskali novi stenčas. In vsebina? Kaj drugega kot o zvoniku! Kakor oznanjajo neprestano v »Delu«, da dolinska komunistična občina gradi zvonik, tako dokazujejo isto na stenčasu. Vse tako kaže po njihovih glavah, da Dolina ne bi nikoli imela zvonika, če ne bi občine vodili kominformisti. Če tudi vsi občani znajo, kdo daje denar za zvonik, komunisti le trdijo svoje in silovito napadajo vsakega, ki pove resnico. Približno tako je kakor na Koreji, kjer komunisti še vedno kričijo, da oni niso prvi napadli, ampak da so bili napadeni. Vsepoposred gre po istem načelu: lažite, nekaj bo že ostalo!

našega izleta pa je zbor zapel poslovilno pesem M. B. v Barnasu.

Vesel in zadovoljen sem se vračal z našimi pevci iz Beneške Slovenije; želim pa, da bi jim zgled msgr. Ivana Trinka krepil vztrajnost za našo cerkveno in narodno pesem.

Izletnik

Naročnikom življenjepisa patra Leopolda

Mnogi že nestrpno čakajo napovedan življenjepis patra Leopolda v slovenskem jeziku. Vsem, ki se zanimajo za ta življenjepis, sporočamo, da bo knjiga v kratkem izšla.

Še ene šmarnice

Vsi se še spominjamo šmarnic, ki smo jih rabili lansko leto v skoro vseh naših cerkvah v mesecu maju kot pripravo na evharistični kongres. Mislim tu na šmarnice berilo »Naša ljuba Gospa najsv. Zakramenta«, ki ga je sestavil msgr. Gregorec. Lani so te šmarnice izšle v ciklostilu. Letos jih je celovška Mohorjeva družba izdala v tisku, malo skrajšane in popravljene. Tako smo dobili lično knjižico, ki bo vedno prav prišla kot šmarnično in tudi kot duhovno branje. Knjigo vsem našim ljudem toplo priporočamo, tem bolj, ker so nabožne knjige v slovenskem jeziku danes tako redke. Zato se vsake nove toliko bolj razveselimo. Tudi te šmarnice dobite v Katol. knjigarni v Gorici in pri Fortunatu v Trstu.

Ker smo že pri šmarnicah, bi opozorili gg. šmarničarje in izdajatelje, naj v prihodnje izdajajo šmarnice bolj pravočasno in ne šele tik pred začetkom maja.

Volilna kampanja

Komunisti so bili prvi, ki so predložili svojo listo za prihodnje volitve v poslansko zbornico, zato bo njihov znak prvi na volilnicah. Volilnice za senat pa bodo na prvem mestu nosile znas MSI, ker so oni prvi predložili svojo listo na gorški sodni upravi. Kandidat za senat je odvetnik Valentino Pascoli, ki je v gorških krogih dobro znan in je bil od leta 1934 do 1939 tudi gorški podestat. Prva predvolilna nedelja je potekla v Gorici dokaj mirno. Zborovali so le kominformisti, ki pa so imeli le malo poslušalcev. Mestne zidove že preplavljajo lepaki raznih strank. Pred seboj imamo še štiri tedne volilne kampanje, ki jo bomo mi Slovenci le od daleč opazovali.

Povišanje podpore pljučno bolnim

Pred kratkim je bil odobren zakon za povišanje podpore pljučno bolnim ob dopustu iz bolnice. Po tem zakonu bodo družinski poglavarji dobili po 500 lir dnevno za dobo enega leta, ostali družinski člani pa 300 lir dnevno za dobo šest mesecev, in 200 lir dnevno za nadaljnjih šest mesecev. Podpore so deležni zavarovanci, ki so prebili v bolnici več kot dva meseca. Bolniki, ki so prebili v bolnici manj kot šest mesecev, so deležni devetmesečne podpore. Bolniki, ki bi po dopustu iz sanatorija dobivali podporo po drugih okrevališčih, ne bodo deležni tega prispevka.

lo! Metajte blato na duhovnike, nekaj se jih bo že prišlo! Najbolj smešno pa je še to, da sedaj v »Delu« in na stenčasu pozivajo dolinskega župnika, da naj prekliče neke besede o zvoniku, ki pa jih ni nikoli rekel ne privatno in še manj v cerkvi. Če ste videli film »Don Camillo«, si znate marsikaj o Dolini sami razložiti. Če bi mi vedno odgovarjali na vse neštete napade, ki jih Peppone piše proti Don Camillu, bi bilo na Tržaškem še manj dolgega časa. Toda tako počenjanje ne ugaja resnim ljudem, kakor oni znani film ni resno in življenjsko delo! Za nas je glavno, da naš zvonik že stoji in bo prve dni julija končan. Če bodo tudi novi zvonovi pravočasno nameščeni v zvonik, se bo slovesnost blagoslova vršila na opasilo sv. Urha in to bo 5. julija.

Blagoslov zvona na Katinari

Prva majniška nedelja je privabila veliko množico ljudstva na Katinaro, kjer se je izvršil slovesni obred blagoslova novega velikega zvona. Katinari so vzeli za vojsko samo en zvon in tako je sedaj dobila samo enega. Lepo okrašen je čakal novi zvon pred cerkvijo na svoj krst in blagoslov. Ob petih popoldne se je razvrstila iz cerkve lepa skupina duhovnikov, ki so obstopili skupno z mladimi botri novi zvon. Blagoslovil ga je častiti g. kanonik Salvadori iz Trsta. Pred blagoslovom je govoril borštanski župnik č. g. Malalan. Menda ni bilo med vso veliko množico

niti enega človeka, ki ne bi pazljivo poslušal živahnega govornika, ki zna na tako prav očetoški in domači način govoriti malim in velikim. Slovesnost se je zaključila z blagoslovom v cerkvi, kjer so zopet mogočno odmevale ljudske Marijine litanije.

Praznik Marijine družbe v Mačkovljah

Na prvo majniško nedeljo je dobila Marijina družba v Mačkovljah lepo novo zastavo. Oskrbele so si jo družbenice same. Na to prvo majniško nedeljo — majnico — je v Mačkovljah malo opasilo Matere božje. Popoldne je bila slovesna sv. maša s tremi duhovniki, popoldne pa pomembni obred blagoslovitve nove zastave. Vse svete obrede je izvršil častiti g. kanonik Salvadori, ki je imel tudi oba cerkvena govora. Vsa slovesnost je zelo lepo uspela in Marijina družba v tej vasi se vedno bolj krepi. Doraščajoče deklice z veseljem čakajo dneva, ko bodo tudi one sprejete v marijansko kongregacijo.

A K A D E M I J A
srednjih in strokovnih šol s
slovenskim učnim jezikom v
T R S T U

bo

v nedeljo 10. maja 1953 ob 16.30

v A V D I T O R I J U

Zavezniške vojaške uprave

ulica Teatro Romano

Vsi vabljeni!

Trebče

Kot smo vam že javili, bo pri nas v nedeljo 10. maja ob 4. in pol popoldne slovesen blagoslov novega kipa M. B. in nato procesija. Domači pevski zbor vtljudno vabi druge zore k sodelovanju. Med procesijo bomo peli litanije M. B. z odpevi ter druge že znane lepe Marijine pesmi: (Zdrava, zemlje vse Gospe. — Češčen bodi, o Kraljica. — Spet kliče nas venčani maj. — Zmagala si. — Bodi nam pozdravljena. — O Marija, naša ljuba Mati. — Marija, Mati ljubljena. — Do Marije. — Še gori ljubzen. — Veš, o Marija. — Ti, o Marija! — O Devica, pomočnica. — Marija skoz' življenje. — Povsod Boga). Zato ne bo nobene težave za skupen nastop. Čč. gg. duhovnike prosimo, naj si prinese s seboj roket.

Šempolaj

V nedeljo 10. maja t. l. bo slovesno blagoslovljenje novih zvonov v Šempolaju in v Slivnem. Ker je njegova prevzvišenost g. nadškof goriški pooblastil č. g. dekana, da izvrši ta svet obred, se bo vršilo blagoslovljenje zvonov popoldne po slovesni sv. maši v Slivnem pri podružni cerkvi sv. Marije Magdalene, popoldne pa ob 16. uri v Šempolaju po slovesnem blagoslovu v cerkvi.

Prosek

V nedeljo 10. maja bo slovesno blagoslovljenje novih zvonov ob 16.30. Gostje dobrodošli!

Avtomobilska nesreča v Dolini

V nedeljo zjutraj 26. aprila se je zgodila v Dolini velika avtomobilska nesreča, ki pa na vso srečo ni zahtevala človeških žrtev. Zjutraj kmalu po šesti uri je šofer podjetja »Stradale« pognal motor avtobusa. Ker motor ni funkcioniral, si je hotel šofer pomagati s potjo navzdol po vasi. Tedaj pa so odpovedale tudi zavori in nesreča je bila tu. Avtobus je treščil v velik ograjen prostor, v katerem je vaški studenec. Pri tem je podrl velik del ograje in Marijino kapelico pred studencem. Kip je bil popolnoma zdrobljen in avtobus je visel v prostoru nad studencem kakor po strani zapičena pušica. Šofer je ostal nepoškodovan in se je srečno potegnil iz prevrnjenega voza. Ker je studenec skupno s kapelico starodavno umetniško delo in tako spada pod oblast urada lepe umetnosti v Trstu, zato bo kmalu vse obnovljen kakor je bil. Kapelica bo pozidana na novo in Marija bo imela zopet svoj prostor sredi vasi kakor so nekoč odločili naši pradedi.

Kontovel

Naša vas je turistična točka zelo znana Tržačanom, ker izpred cerkve je najlepši razgled na morje in na Trst. Toda 17. t. m. bo prišlo še več ljudi, ker bomo imeli prelopo procesijo s kipom Matere božje. Ta kip že 27 let ni šel iz cerkve. Nosila ga bodo vaška dekleta, ki se že pripravljajo na ta veliki dan. Isto nedeljo zjutraj bomo imeli prvo sv. obhajilo. Tako bomo združili tudi mi, kakor sta bila v življenju združena, Jezusa z Marijo. Ta dan hočemo, da bo v naši vasi veliko Jezusovo in Marijino zmagoslavje. Veste, zakaj bomo to naredili? Ker hočemo na najslavesnejši način zaključiti sv. misijon, ki ga pri nas že 42

let ni bilo. Vabimo vse Marijine častilce, da se gotovo udeležijo te slovesnosti in ponažno prosimo, da bi se naše vasi spomnili v molitvi, posebno v teh dneh sv. misijona.

Romanje v Assisi in Loreto

Kdor se želi udeležiti romanja v Assisi in Loreto, ki ga bo priredil kapucin pater Alfonz iz Montuje v Trstu od 1. do 3. junija, naj se prijavi čimprej pri p. Alfonzu. Ne bo vam žal, da boste obiskali svetovno znana božja pota. Vse podrobnosti boste prejeli pri patru Alfonzu. Naproseni pa ste tisti, ki se želite udeležiti tega romanja, da se takoj prijavite!

Smrt koroškega borca

V Sent Lenartu pri Sedmih studenih je v soboto 2. maja umrl poslednji slovenski češteni poslanec župnik Stare. Pokojni je bil češteni poslanec, zagovornik slovenskih pravic na mirovni konferenci v Parizu po prvi svetovni vojni in branilec pravic narodnih manjšin v Ženevi. Moža, ki ga je bila ena sama odpoved, ki je ljubil svoj narod in slovensko zemljo ter služil Bogu kot vzoren svečenik, narodu kot njegov borec, tega moža ni več. Pridružil se je vrsti velikih borec, in vrzel, ki je nastala, bo težko nadomestiti. Pogreb je bil v torek popoldne v Sent Lenartu.

Pri radijski oddaji »Vera in naš čas« bo govoril v nedeljo 10. maja ob 9.30 mons. dr. Jakob Ukmar o temi: Sveto pismo.

Radio Trst II.

Nedelja, 10. maja: 8.45 Kmetijska oddaja. — 9.30 Vera in naš čas. — 11.30 Oddaja za najmlajše. — 12.15 Od melodije do melodije. — 13.00 Glasba po željah. — 16.00 Malo za šalo - malo zares. — 17.00 Koncert vokalnega kvinteta »Brški fantje«. — 18.00 Novice iz delavskega sveta. — 18.10 Koncert pianista Gabrijela Devetaka. — 21.00 Gershwin: Koncert za klavir in ork. — 21.30 Izbrana lirika. — 22.00 Umberto Giordano: ANDREA CHENIER. 1. in 2. dejanje.

Ponedeljek, 11. 5.: 13.30 Kulturni obzornik. — 14.15 Lahke melodije igra pianist Franco Russo. — 14.30 Koncert violinista Ljudevita Dobronyja. — 18.15 Koncert tenorista Renata Kodermaca. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 21.00 Književnost in umetnost. — 22.00 Umberto Giordano: ANDREA CHENIER. 3. in 4. dejanje.

Torek, 12. 5.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Tehnika in gospodarstvo. — 20.30 Aktualnosti. — 21.00 Citamo za vas. — 21.30 Večerne melodije. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 9.

Sreda, 13. 5.: 13.30 Kulturni obzornik. — 18.45 Koncert baritonista Marijana Kosa. — 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Šola in vzgoja. — 21.20 Kulturno predavanje. — 21.30 Vokalni kvartet. — 22.00 Sibelius: Simfonija št. 7.

Četrtek, 14. 5.: 9.00 Slovenski motivi. — 13.00 Pevski duet in harmonika. — 15.00 Naša mladina pred mikrofonom. — 15.30 Slovenski zbori. — 18.15 Glasbeno predavanje. — 21.00 Radijski oder - Priestley: NEVARNI VOGAL.

Petek, 15. 5.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Kraji in ljudje. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 22.00 Iz londonskih koncertnih dvoran.

Sobota, 16. 5.: 13.00 Šrامل kvintet in pevski duet. — 13.30 Kulturni obzornik. — 19.00 Pogovor z ženo. — 21.00 Malo za šalo - malo zares. — 22.45 Ples za konec tedna.

Poslušajte versko uro na radiu Trst II. vsako nedeljo ob 9.30!

Darovi za sklad L. Kemperla

Častiti g. Lojze Ličen - Plavje lir 2000. Hvala!

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

G. Simčič, zidarski podjetnik 2500; č. g. Zorž 2000; N. N. iz Benečije 2000; N. N. iz Benečije 1000 lir.

Bog povrni!

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

TRST via Commerciale 10/II. - Tel. 31-8-13 sprejema od 9 - 13 in od 17 - 19

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici